

VLAAMSE GEMEENSCHAP

VLAAMSE GESCHILLENRAAD VOOR RADIO EN TELEVISIE

rolnummer: 48
beslissing nr.: 8/2002
van 16 oktober 2002

BESLISSING

Inzake: DE COCK tegen VRT

Procedure

1. Met een ter post aangetekende brief van 12 augustus 2002 heeft de heer Frans De Cock, wonende te Westerlo, Hoge Heide 12, een klacht ingediend tegen de Vlaamse Radio- en Televisieomroep (VRT), met betrekking tot een reportage uitgezonden tijdens de regionale nieuwsuitzending van Radio 2 Antwerpen op donderdag 1 augustus 2002 om 17.30 u. Het bewuste item handelde over de onwettige verspreiding van antibiotica door het gemeentebestuur van Westerlo. De klager voert de schending aan van artikel 23, §1, van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie (hierna: omroepdecreet), omdat de betrokken berichtgeving volgens hem niet volledig, niet waarheidsgetrouw en niet onpartijdig was.
2. Bij brief van 4 september 2002 heeft de VRT gereageerd op voormelde klacht.
3. Met een ter post aangetekende brief van 30 september 2002 werden de klager en de verwerende partij uitgenodigd voor de hoorzitting van 16 oktober 2002.
4. Op 16 oktober 2002 heeft de Geschillenraad beide partijen in hun betoog en verweer gehoord, de klager in persoon, de VRT vertegenwoordigd door mevrouw Karin van den Berghe, eindverantwoordelijke voor de betrokken VRT-uitzending, en mevrouw Sandra Coppieters, juridisch adviseur.

Feitelijke toedracht

5. In het kader van een project om groente-, fruit- en tuinafval te voorkomen, werden in de gemeente Westerlo kippen verdeeld. Toen bleek dat een aantal van de verdeelde kippen ziek was, startte de gemeente met de verdeling van antibiotica om te voorkomen dat de ziekte epidemische vormen zou aannemen. Klager, die fractieleider is van de VLD-oppositie in de gemeenteraad, protesteerde op 30 juli 2002 bij het gemeentebestuur tegen de wijze waarop de antibiotica werd verdeeld en diende op 31 juli 2002 ook klacht in bij de Farmaceutische Inspectie. Er volgde een onderzoek, niet enkel door de Farmaceutische Inspectie doch ook door het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen, en het gemeentebestuur van Westerlo diende op 31 juli 2002 de verdeling van antibiotica stop te zetten.

6. Tijdens de nieuwsuitzending op donderdag 1 augustus 2002 om 17.30 u. op Radio 2 Antwerpen werd daarover uitvoerig bericht. Daarbij werd ook burgemeester Van Hirtum van Westerlo telefonisch geïnterviewd en kreeg hij de kans om zijn visie op de feiten weer te geven. De visie van de oppositie kwam niet aan bod; er werd zelfs geen melding gemaakt van de rol van de oppositie in de afloop van de zaak, noch van het gegeven dat een klacht de aanleiding tot die afloop was.

Gegrondeheid van de klacht

7. De klager voert aan dat de VRT een inbreuk heeft gepleegd op de plicht tot volledigheid, waarheidsgetrouwheid en objectiviteit.

Op grond van artikel 23, §1, tweede lid, van het omroepdecreet dienen informatieprogramma's onpartijdig en waarheidsgetrouw te zijn.

Gelet op de journalistieke vrijheid komt het de Geschillenraad niet toe zich bij het maken van keuzes bij het samenstellen van informatieprogramma's in de plaats van de nieuwsdienst te stellen. Het maken van deze noodzakelijke keuzes leidt niet automatisch tot een schending van de onpartijdigheid- en waarheidsgetrouwheidsverplichting. Wel moet kunnen worden aangetoond dat de selectie steunt op criteria en verschillen die relevant zijn voor de gemaakte keuzes. Aldus hangen de nieuwswaarde van een gebeurtenis en de vraag hoe of erover moet worden bericht af van een geheel van gegevens en omstandigheden, in hun samenhang te evalueren volgens de regels van de journalistieke deontologie. De Geschillenraad dient na te gaan of de VRT de gemaakte keuzes objectief en redelijk verantwoordt.

De VRT verantwoordt de keuzes gemaakt inzake de berichtgeving over het incident als volgt :

“Het bericht over de verspreiding van antibiotica voor kippen in Westerlo was in de eerste plaats bedoeld om de plaatselijke bevolking te informeren. Inwoners die de kippen hadden gekregen en later ziek bleken te zijn, moeten op de hoogte worden gebracht van het feit dat de bedeling van antibiotica werd gestopt na een interventie door het Federaal voedselagentschap en de Farmaceutische inspectie. Dat is precies wat de redactie van Radio 2 Antwerpen heeft gedaan. De stappen die de oppositie in het dossier heeft gesteld zijn in dit verband voor onze luisteraar van weinig belang. Het zou dan eerder een politiek getint bericht worden. De burgemeester van de gemeente Westerlo werd kort geïnterviewd waarin werd gepeild naar zijn reactie op de stopzetting van de “antibiotica”-actie en de vraag werd gesteld of het gemeentebestuur zich niet op voorhand had geïnformeerd of een gemeente wel medicijnen mag uitdelen”.

Indien de VRT, zoals zij beweert, met het nieuwsitem enkel de bedoeling had de plaatselijke bevolking te informeren, en er geen ‘politiek getint bericht’ van te maken, blijkt uit de door de VRT gegeven verantwoording niet wat de relevantie was van het telefonisch interview met burgemeester Van Hirtum van Westerlo.

De reactie van de burgemeester op de stopzetting en met name de vraag of het gemeentebestuur zich niet op voorhand had geïnformeerd of een gemeente wel medicijnen mag uitdelen, was precies relevant in het licht van het protest en de klacht van de oppositie. Het is de Geschillenraad niet duidelijk waarom in het bericht niet even de rol van de oppositie kon worden belicht, bijvoorbeeld door toevoeging van de woorden “na klacht van de oppositie”. Het totaal verzwijgen van de rol van de oppositie in dit incident, terwijl de burgemeester wel aan het woord werd gelaten, wordt niet gedragen door de verantwoording die de VRT aan de opbouw van dat nieuwsitem heeft gegeven.

Aldus heeft de VRT de plicht tot onpartijdigheid en waarheidsgetrouwheid geschonden.

OM DIE REDENEN:

DE VLAAMSE GESCHILLENRAAD,

verklaart de klacht ontvankelijk en gegrond.

Aldus te Brussel uitgesproken op 16 oktober 2002 door de Vlaamse Geschillenraad voor Radio en Televisie, samengesteld uit O. Grawet, voorzitter, K. Rimanque, ondervoorzitter, J. Baert, J. Vandyck, M. Van Liedekerke, M. Van Nieuwenborgh, L. Van Roy en E. Verstraete.

De voorzitter

De secretaris

O. Grawet

M. Chatelet